

บทที่ 9

กำเนิดวรรณยุกต์และทิศทางการพัฒนาของวรรณยุกต์ในภาษามล

ในบทนี้เป็นการนำเสนอการกำเนิดวรรณยุกต์และทิศทางการพัฒนาของวรรณยุกต์ในภาษามล โดยใช้ผลการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ในบทที่ 5, 6, 7 และ 8 ช่วยยืนยันว่าภาษามลบางวิธภาษาได้พัฒนาไปเป็นภาษาวรรณยุกต์ ในขณะที่ภาษามลบางวิธภาษายังคงเป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์สามารถสะท้อนให้เห็นวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในภาษามลจากอดีตสู่ปัจจุบัน และสามารถทำนายปรากฏการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เนื้อหาในบทนี้ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ การกำเนิดวรรณยุกต์ (หัวข้อ 9.1) การพัฒนาของวรรณยุกต์ (หัวข้อ 9.2) และการพัฒนาของรูปแบบระดับเสียงที่อาจก่อให้เกิดวรรณยุกต์ (หัวข้อ 9.3)

ในการนำเสนอได้ใช้เครื่องหมายแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ (tone stick) เพื่อแสดงรูปแบบระดับเสียงของคำมัล-คำไปร และสัญลักษณ์ของระดับเสียงของคำยืมไทและคำคู่เทียบเสียง เพราะผู้วิจัยคิดว่าทำให้เห็นรูปแบบระดับเสียงได้ชัดเจน รวมทั้งการใช้กราฟเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านที่ออกเสียงโดยคนมัลทวิภาษา

9.1 กำเนิดวรรณยุกต์

Filbeck (1978) ได้สืบสร้างภาษามล-ไปร หรือ ภาษาลัวะ (ถิ่น) ดั้งเดิมให้เป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์ แต่จากการศึกษาภาษามลเมื่อกว่า 30 ปีก่อนโดย Filbeck (1972) พบว่ามีวรรณยุกต์เกิดขึ้นในภาษามลบางวิธภาษา ต่อมาได้มีการยืนยันโดยผลการศึกษาทางกลศาสตร์ประกอบการวิเคราะห์ตีความโดยธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และชมนาด อินทจามรรักษ์ (L-Thongkum and Intajamomrak 2009) ว่าภาษามลบ้านยอดดอยวัฒนาเป็นวิธภาษาที่มีวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ ได้แก่ วรรณยุกต์สูงหรือวรรณยุกต์ตก และวรรณยุกต์ต่ำหรือวรรณยุกต์ขึ้น

เพื่อพิสูจน์ว่าการเปลี่ยนแปลงของเสียงในภาษาดั้งเดิมเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดวรรณยุกต์ในภาษามลหรือไม่ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของระดับเสียงในคำมัลที่เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงในภาษาดั้งเดิมมาเป็นเสียงในภาษาปัจจุบัน ได้แก่ พยัญชนะต้นดั้งเดิม 8 เสียง พยัญชนะท้ายดั้งเดิม 4 เสียง และสระดั้งเดิม 6 เสียง จะเห็นได้ว่า รูปแบบระดับเสียงโดยรวมของคำมัลวิธภาษา MTL และ MYW ที่เสียงเกิดการเปลี่ยนแปลงจากเสียงดั้งเดิม หรือยังคงเก็บรักษาเสียงดั้งเดิมอาจไม่ใช่ปัจจัยที่ก่อให้เกิดวรรณยุกต์ในทั้ง 2 วิธภาษานี้ เนื่องจากเมื่อเปรียบเทียบรูปแบบระดับเสียงโดยรวมในคำมัลที่พยัญชนะต้นดั้งเดิม *mp- เปลี่ยนไปเป็น b- กับคำมัลที่พยัญชนะต้นดั้งเดิม *p- ยังรักษาเสียงเดิม p- พบว่ามีรูปแบบระดับเสียงเหมือนกัน คือ

เสียงสูงตก ซ้อนกันพบนี้ยังรวมไปถึงรูปแบบระดับเสียงโดยรวมในคำมัลที่พยัญชนะต้นดั้งเดิม *hm- เปลี่ยนไปเป็น m- กับคำมัลที่พยัญชนะต้นดั้งเดิม *m- ยังรักษาเสียงเดิม m- รูปแบบระดับเสียงโดยรวมในคำมัลที่พยัญชนะต้นดั้งเดิม *hl- เปลี่ยนไปเป็น l- กับคำมัลที่พยัญชนะต้นดั้งเดิม *l- ยังรักษาเสียงเดิม l- นอกจากนี้ รูปแบบระดับเสียงโดยรวมในคำมัลที่พยัญชนะท้ายและสระดั้งเดิมเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น พยัญชนะท้ายดั้งเดิม *-r เปลี่ยนเป็น -y พยัญชนะท้ายดั้งเดิม *-s เปลี่ยนเป็น -yh หรือยังคงเก็บรักษาเสียงดั้งเดิม เช่น พยัญชนะท้ายดั้งเดิม *-l พยัญชนะท้ายดั้งเดิม *-h ต่างก็พบว่ามัลรูปแบบเหมือนกันในทั้ง 2 วิธภาษา

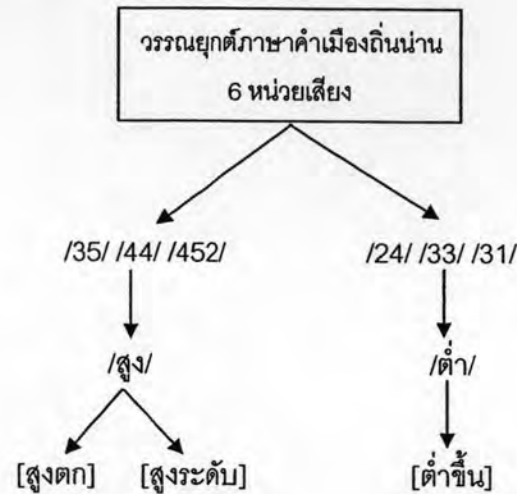
จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นดังที่ได้แสดงไว้ในบทที่ 5 พบว่า การเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายในภาษาดั้งเดิมไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดวรรณยุกต์ในภาษามัล ดังนั้น เพื่อพิสูจน์ว่าระดับเสียงสูงหรือระดับเสียงตก และระดับเสียงต่ำหรือระดับเสียงขึ้น มีนัยสำคัญในการจำแนกความหมายของคำมัล ซึ่งธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และชมนาด อินทจามร รัช (L-Thongkum and Intajamornrak 2009) กล่าวไว้ว่าคำยืมไทยเป็นสาเหตุทำให้เกิดวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในวิธภาษา MTL และ MYW คำยืมและคำคู่เทียบเสียงจึงถูกนำมาใช้ทดสอบสมมติฐานดังกล่าว

ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของคำยืมไทยและคำคู่เทียบเสียงในภาษามัลทั้ง 2 วิธภาษาแสดงให้เห็นว่า ค่าความถี่มูลฐานของคำยืมไทยโดยใช้เกณฑ์การแยกและรวมเสียงของวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านในวิธภาษา MTL และ MYW มีรูปแบบเหมือนกัน แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ระดับเสียงสูง (สูงตก และ สูงระดับ) และระดับเสียงต่ำ (ต่ำขึ้น) โดยที่ระดับเสียงสูงพบในคำยืมที่ในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ที่ 2: กลางขึ้น (A3-4, DS1-2-3), วรรณยุกต์ที่ 5: สูงระดับ (C1-2-3, DS4) และวรรณยุกต์ที่ 6: สูงตก (C4) ส่วนระดับเสียงต่ำขึ้นพบในคำยืมที่ในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้น (A1-2), วรรณยุกต์ที่ 3: กลางระดับ (B1-2-3, DL1-2-3), วรรณยุกต์ที่ 4: กลางตก (B4, DL4) ดังแสดงในตารางที่ 9.1

ตารางที่ 9.1 รูปแบบระดับเสียงของคำยืมไทยในวิธภาษา MTL และ MYW จัดกลุ่มโดยวรรณยุกต์ในภาษาคำเมืองถิ่นน่าน)

	ว. 1 ต่ำขึ้น	ว. 2 กลางขึ้น	ว. 3 กลางระดับ	ว. 4 กลางตก	ว. 5 สูงระดับ	ว. 6 สูงตก
พยางค์เป็น	└	┐	└	└	┐	┐
พยางค์ตาย	-	┐	└	└	┐	-

จากตารางที่ 9.1 จะเห็นได้ว่าสัทลักษณะของระดับเสียงในคำยืมไทภาษาคำเมืองถิ่นน่าน น่าจะสามารถสะท้อนการได้ยินของคนมัลวิธภาษา MTL และ MYW นั่นคือ คนมัลวิธภาษา MTL และ MYW ได้ยินวรรณยุกต์คำเมืองถิ่นน่านเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง ได้แก่ วรรณยุกต์ที่ 2: กลางขึ้น (35) วรรณยุกต์ที่ 5: สูงระดับ (44) และวรรณยุกต์ที่ 6: สูงตก (452) และ กลุ่มต่ำ ได้แก่ วรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้น (24) วรรณยุกต์ที่ 3: กลางระดับ (33) และวรรณยุกต์ 4: กลางตก (31) ดังภาพที่ 9.1

ภาพที่ 9.1 แผนภูมิแสดงการจัดวรรณยุกต์ในคำยืมไทออกเป็น 2 กลุ่มของผู้พูดวิธภาษา MTL และ MYW

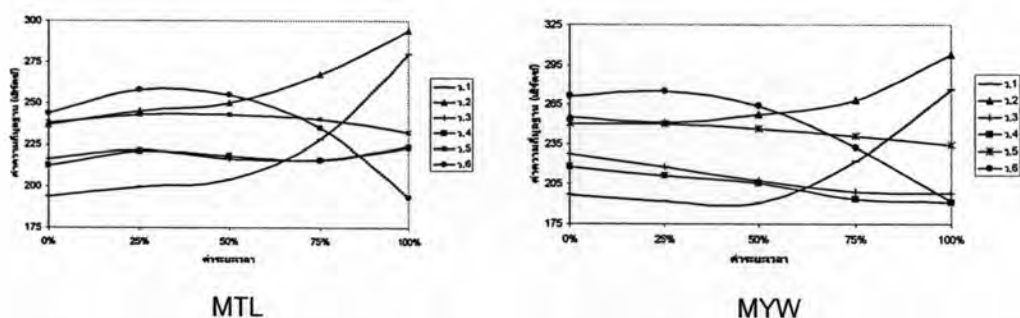
คนมัลนำจะได้ยินวรรณยุกต์คำเมืองถิ่นน่านเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ในกลุ่มสูงสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ สูงตก และสูงระดับ ซึ่งระดับเสียงสูงตกปรากฏในคำยืมที่เป็นคำเป็น และระดับเสียงสูงระดับปรากฏในคำยืมที่เป็นคำตาย ในขณะที่กลุ่มต่ำมีสัทลักษณะเพียง 1 แบบ คือ ต่ำขึ้น ไม่ว่าจะในคำเป็นหรือในคำตาย ดังภาพที่ 9.1

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า เมื่อคนมัลวิธภาษา MTL และ MYW ออกเสียงคำเมืองถิ่นน่านที่อยู่ในกลุ่มเสียงสูง จะใช้ระดับเสียงที่มีสัทลักษณะรูปแบบเดียวกับคำมัล คือ เสียงสูงตกในคำเป็น และเสียงสูงระดับในคำตาย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของระดับเสียงในคำมัลตามโครงสร้างพยางค์ได้ยืนยันข้อค้นพบข้างต้น คือ ระดับเสียงสูงตก ปรากฏในพยางค์เป็น 3 ประเภท ได้แก่ พยางค์เป็นที่เป็นพยางค์เปิดและมีสระยาว (CVV) พยางค์เป็นที่เป็นพยางค์ปิดและมีสระสั้น พยัญชนะท้ายเป็นเสียงนาสิก (CVN) พยางค์เป็นที่เป็นพยางค์ปิดที่มีสระยาว พยัญชนะท้ายเป็นเสียงนาสิก (CVVN) ส่วนระดับเสียงสูงระดับ ปรากฏในพยางค์ตาย 4 ประเภท ได้แก่ พยางค์ตายที่มีสระสั้นและพยัญชนะท้ายเป็นเสียงกัก (CVS) พยางค์ตายที่มีสระยาว พยัญชนะท้ายเป็นเสียงกัก

(CVVS) พยางค์ที่มีสระสั้น พยัญชนะท้ายเป็นเสียงเสียดแทรกที่เสี้ยนเสียง (CVh/ CCVh) และ พยางค์ตายที่มีสระสั้น พยัญชนะท้ายเป็นเสียงกักที่เสี้ยนเสียง (CVʔ/ CCVʔ)

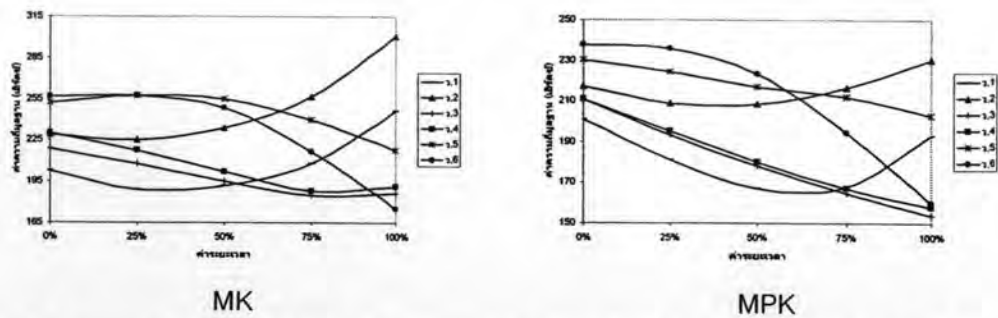
อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มคำ คนมัลวิธภาษา MTL และ MYW ได้กำหนดสัญลักษณ์ "ต่ำขึ้น" สำหรับวรรณยุกต์ทุกหน่วยเสียงในกลุ่มคำ ไม่ว่าจะวรรณยุกต์เดิมของคำยืมจะเป็นเสียงใดก็ตาม เนื่องจากสัญลักษณ์ "ขึ้น" เป็นสัญลักษณ์ที่คนมัลได้ยืมบ่อย เพราะในคำเป็นภาษาคำเมืองถิ่นน่านที่มีวรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้น ซึ่งอยู่ในวรรณยุกต์ของ A1-2 และวรรณยุกต์ที่ 2: กลางขึ้น ซึ่งอยู่ในวรรณยุกต์ของ A3-4 คำที่มีวรรณยุกต์ขึ้นทั้ง 2 ลักษณะ นั่นคือ ต่ำขึ้น และ กลางขึ้น เป็นคำที่ปรากฏในคำเมืองถิ่นน่านมากกว่าคำที่มีวรรณยุกต์อื่น ซึ่งยืนยันจากงานธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และชมนาด อินทจามรวัฑ (L-Thongkum and Intajamomrak 2009) ที่พบว่าจากจำนวนวรรณยุกต์ทั้ง 2 หน่วยเสียงที่ปรากฏในคำศัพท์พื้นฐาน 200 คำ (เพื่อการศึกษาด้านสถิติคำศัพท์ร่วมเชื้อสาย (Lexicostatistics) ในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) มีมากถึงร้อยละ 57

การได้ยืมวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่าน 6 หน่วยเสียงในลักษณะจัดเป็น 2 กลุ่ม ตามความสูงต่ำของระดับเสียง (pitch height) สะท้อนให้เห็นจากค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในคำเมืองถิ่นน่านที่ออกเสียงโดยคนมัลวิธภาษา MTL และ MYW ดังภาพที่ 9.2

ภาพที่ 9.2 กราฟเส้นค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านที่ออกเสียงโดยผู้พูดวิธภาษา MTL และ MYW

จากภาพที่ 9.2 จะเห็นได้ว่าผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านที่ออกเสียงโดยผู้พูดวิธภาษา MTL และผู้พูดวิธภาษา MYW ช่วยสนับสนุนว่าคนมัลบ้านตาหลวงและคนมัลบ้านยอดดอยวัฒนาออกเสียงวรรณยุกต์คำเมืองถิ่นน่านโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง และ กลุ่มต่ำ ซึ่งเห็นได้ชัดเจนในช่วง 0% - 50% ของค่าระยะเวลา ต่างจากวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษามัลบ้านเกวด (MK) และผู้พูดภาษามัลบ้านภูอก (MPK) ดังภาพที่ 9.3

ภาพที่ 9.3 กราฟเส้นค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านที่ออกเสียงโดยผู้พูด
 วิชาษา MK และ MPK

จากภาพที่ 9.3 จะเห็นได้ว่าเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านที่ออกเสียงโดยผู้พูดวิชาษา MK มีเพียงวรรณยุกต์ที่ 4: สูงระดับ และวรรณยุกต์ที่ 5: สูงตก ที่เกาะกลุ่มกัน ส่วนที่ออกเสียงโดยผู้พูดวิชาษา MPK พบว่า ค่าความถี่มูลฐานในช่วงเริ่มต้นมีลักษณะกระจาย ไม่เกาะเป็นกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ

จากผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน อาจกล่าวได้ว่าคนม้งได้ยืมวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่าน 6 หน่วยเสียง เป็น 2 ระดับคือ /สูง/ vs. /ต่ำ/ ส่วนการขึ้นหรือตกเป็นเพียงองค์ประกอบรอง ซึ่งอาจเทียบได้กับการรับรู้วรรณยุกต์โดยผู้พูดภาษาไม่มีวรรณยุกต์ เช่น ภาษาอังกฤษที่ Gandour (1983) พบว่าผู้ฟังที่เป็นคนอังกฤษจะให้ความสำคัญกับความสูงต่ำของระดับเสียงมากกว่าทิศทางการขึ้นตก ในขณะที่ผู้ฟังที่พูดภาษามีวรรณยุกต์ เช่น ภาษาจีนกลาง ภาษาจีนกวางตุ้ง ภาษาจีนไต้หวัน และภาษาไทย จะให้ความสำคัญกับทิศทางการขึ้นตกมากกว่า

ข้อสันนิษฐานข้างต้นสามารถอธิบายสาเหตุของการได้ยืมวรรณยุกต์คำเมืองถิ่นน่านเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ แต่ยังไม่ได้อธิบายว่าเหตุใดวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นใหม่ในภาษาม้ง 2 วิชาษา คือ วิชาษาม้งบ้านตาสลวง (MTL) และวิชาษาม้งบ้านยอดดอยวัฒนา (MYW) จึงมีลักษณะ “ต่ำขึ้น” ซึ่งความเป็นไปได้ที่อาจทำให้ระดับเสียงที่พบในคำยืมเป็นระดับเสียงต่ำขึ้น นั่นคือ การเป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (contour tone) เห็นได้จากการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาคำเมืองถิ่นน่านของทั้งคนม้งทวิภาษาและคนไปรทวิภาษาทั้ง 5 วิชาษา ที่สามารถออกเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับได้ใกล้เคียงกับที่ออกเสียงโดยผู้พูดคำเมืองเป็นภาษาแม่ โดยเฉพาะวรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้น วรรณยุกต์ที่ 2: กลางขึ้น วรรณยุกต์ที่ 4: กลางตก และวรรณยุกต์ที่ 6: สูงตก ในคำเป็น ดังตารางที่ 9.2

ตารางที่ 9.2 เปรียบเทียบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับคำเมืองถิ่นน่าน (คำเป็น) ที่ออกเสียงโดยคนมัลทวิภาษาและคนไปทวิภาษา

	คนเมือง	MK	MPK	MTL	MYW	PHL
ว. 1 (ต่ำขึ้น)	[24]	[23]	[312]	[15]	[14]	[334]
ว. 2 (กลางขึ้น)	[35]	[35]	[435]	[35]	[35]	[335]
ว. 4 (กลางตก)	[31]	[2'1]	[3'1]	[2'2']	[21]	[31]
ว. 6 (สูงตก)	[452]	[3'31]	[541]	[341]	[441]	[31]

จากตารางที่ 9.2 จะเห็นได้ว่า วรรณยุกต์ที่มีสัญลักษณ์ใกล้เคียงกับสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์เดียวกันที่ออกเสียงโดยคนเมือง คือ วรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้น และวรรณยุกต์ที่ 2: กลางขึ้น ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนในผู้พูดวิภาษา MTL และ MYW ส่วนวรรณยุกต์ที่ 4: กลางตก และวรรณยุกต์ที่ 6: สูงตก พบว่ามีสัญลักษณ์ที่ใกล้เคียงกับการออกเสียงของคนเมือง อย่างไรก็ตาม วรรณยุกต์ที่ 6 นี้ อาจเป็นเสียงกลางตกเมื่อออกเสียงโดยคนมัลที่พูดบางวิภาษา ซึ่งต่างจากวรรณยุกต์ที่ 4 คนมัลบ้านเกวด (MK) และบ้านยอดดอยวัฒนา (MYW) ออกเสียงเป็นกลางค่อนข้างต่ำตก ส่วนคนมัลบ้านตาดหลวง (MTL) ออกเป็นเสียงกลางค่อนข้างต่ำระดับ น่าสังเกตว่าผู้พูดวิภาษาไปบ้านห้วยล้อมจะออกเสียงวรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้น และวรรณยุกต์ 2: กลางขึ้น คล้ายคลึงกันมากคือ [334] และ [335] ตามลำดับ ส่วนวรรณยุกต์ที่ 4: กลางตก และวรรณยุกต์ที่ 6: สูงตก ออกเสียงเป็นกลางตก [31] เหมือนกัน

จากการเปรียบเทียบวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงที่ออกเสียงโดยคนมัลทวิภาษาและคนไปทวิภาษาจะเห็นได้ว่า คนมัลทวิภาษาสามารถออกเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (contour tone) ได้แก่ วรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้น วรรณยุกต์ที่ 2: กลางขึ้น และวรรณยุกต์ที่ 6: สูงตก ได้ค่อนข้างดี ยกเว้นวรรณยุกต์ที่ 4: กลางตก ซึ่งเป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับเช่นกัน แต่อาจมีสาเหตุมาจากการตกของวรรณยุกต์ที่ 4: กลางตก ไม่มีจุดการเปลี่ยนทิศทาง (turning point) ของระดับเสียงที่ชัดเจน และมีค่าความต่างของค่าความถี่มูลฐานในการตกน้อยกว่าเมื่อเทียบกับวรรณยุกต์ที่ 6: สูงตก ซึ่งอาจทำให้คนมัลได้ยินใกล้เคียงวรรณยุกต์คงระดับ เมื่อออกเสียงวรรณยุกต์นี้จึงออกเสียงเป็นวรรณยุกต์คงระดับด้วย ทำให้เกิดการรวมกันกับวรรณยุกต์ที่ 3: กลางระดับ ซึ่งมีจุดเริ่มต้นใกล้เคียงกัน

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การกำหนดระดับเสียง "ต่ำขึ้น" ให้กับคำยืมของผู้พูดวิภาษา MTL และผู้พูดวิภาษา MYW ก็เพื่อจำแนกคำยืมออกจากคำมัล และสาเหตุที่เลือกระดับเสียง "ต่ำขึ้น" ให้แก่คำยืม เนื่องจากคำที่มีวรรณยุกต์ที่ 1: ต่ำขึ้นและวรรณยุกต์ที่ 2: กลางขึ้นในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีมากกว่าคำที่มีวรรณยุกต์อื่น จึงเป็นระดับเสียงที่ได้ยินบ่อยและเกิดการยืมระดับ

เสียงนั้นให้กับคำยืมไม่ว่าจะมีวรรณยุกต์ใดก็ตาม นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าระดับเสียง “ต่ำขึ้น” มีสัทลักษณะที่ตรงข้ามกับระดับเสียงของคำมัลแท้ ได้แก่ ระดับเสียงสูงตก เพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างคำยืมกับคำมัล คนมัลจึงเลือกใช้ระดับเสียงต่ำ โดยออกเสียงเป็นระดับเสียงต่ำขึ้น เพราะระดับเสียงเปลี่ยนระดับไม่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนมัล

นอกจากนี้ ผลจากการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของคำคู่เทียบเสียง 3 ประเภท ได้แก่ คำยืม – คำยืม คำยืม – คำมัล และคำมัล – คำมัล แสดงให้เห็นชัดเจนว่าวิธภาษา MTL และ MYW มี 2 ระดับเสียงที่มีนัยสำคัญในการจำแนกความหมายของคำ ซึ่งหมายความว่าทั้ง 2 วิธภาษาได้พัฒนาเป็นภาษาวรรณยุกต์ ดังตารางที่ 9.3

ตารางที่ 9.3 รูปแบบระดับเสียงของคำคู่เทียบเสียง 3 กลุ่ม ในวิธภาษา MTL และ MYW

	คำยืม – คำยืม		คำยืม – คำมัล		คำมัล – คำมัล	
	พยางค์เป็น	พยางค์ตาย	พยางค์เป็น	พยางค์ตาย	พยางค์เป็น	พยางค์ตาย
MTL	ト	ト	ト	ト	ト	ト
MYW	ト	ト	ト	ト	ト	ト

จากตารางที่ 9.3 จะเห็นได้ว่าระดับเสียงที่พบในวิธภาษา MTL และวิธภาษา MYW คือ ระดับเสียงสูง และ ระดับเสียงต่ำขึ้น โดยที่ระดับเสียงสูงแบ่งได้เป็น 2 เสียงย่อย คือ ระดับเสียงสูงตกในคำเป็น และ ระดับเสียงสูงระดับในคำตาย ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบัน ระดับเสียงในวิธภาษามัลไม่ได้ใช้จำแนกความหมายเฉพาะคำยืมกับคำยืม หรือคำยืมกับคำมัลเท่านั้น แต่ยังใช้จำแนกความหมายของคำมัลเอง (native words) ด้วย ถึงแม้ว่าจะพบคู่เทียบเสียงประเภทที่เป็นคำมัล-คำมัลค่อนข้างน้อย แต่จากศัพท์านุกรม 15 ภาษาในจังหวัดน่าน (ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และคณะ 2550a) และการเก็บข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัย พบคำมัลที่มีวรรณยุกต์ /ต่ำ/ ซึ่งเป็นสัทลักษณะขึ้น [ต่ำ-ขึ้น] เช่น

blian	'ปาด / เกลี่ย'	ʔeen	'นั้น'
ɲaam	'จิ้งโกร่ง'	kyəə	'ตะไคร้'
hləwɔn	'ย่อง'	bəwɔi	'ลีน'

ผลการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ ช่วยสนับสนุนการวิเคราะห์ตีความและสะท้อนให้เห็นจาก (scenario) วิวัฒนาการของวรรณยุกต์จากอดีตสู่ปัจจุบัน หรือการวิวัฒนาการจากภาษาไม่มีวรรณยุกต์สู่การเป็นภาษาวรรณยุกต์ของวิธภาษา MTL และ MYW น่าจะมีทิศทางหรือเส้นทางเป็นอย่างไร โดยมีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงดังนี้ คือ

อดีต - ปัจจุบัน

- *ขั้นที่ 1 ระดับเสียงธรรมชาติในคำมัลน่าจะเป็น [สูงตก] หรือ [สูงระดับ] โดยขึ้นกับโครงสร้างพยางค์
คำมัล [卜 ~ 卜]
- *ขั้นที่ 2 ต่อมาคนมัลติดต่อสื่อสารกับคนเมืองซึ่งพูดภาษาที่มี 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และเกิดการยืมคำเมืองเข้ามาในภาษามัล แต่ปรับระดับเสียงให้เหมือนคำมัล
คำมัล [卜 ~ 卜] คำยืม [卜 ~ 卜]
- *ขั้นที่ 3 เพื่อเลี่ยงคำพ้องเสียงในกลุ่มคำยืม จึงปรับระดับเสียงโดยกำหนดระดับเสียง [ต่ำขึ้น] ให้คำยืม เนื่องจากได้ยินระดับเสียง "ขึ้น" บ่อยกว่าเสียงอื่นๆ จากวรรณยุกต์คำเมืองที่มี 6 หน่วยเสียง ซึ่งมี 2 หน่วยเสียงเป็นเสียงขึ้น
คำมัล [卜 ~ 卜] คำยืม [卜 ~ 卜] และ [卜]
- *ขั้นที่ 4 เพื่อเลี่ยงคำพ้องเสียงระหว่างคำมัลกับคำมัล และ คำมัลกับคำยืมเก่าซึ่งถูกปรับให้มีระดับเสียงเหมือนคำมัล ทำให้กำหนดระดับเสียงต่ำขึ้นให้กับคำมัลด้วย
คำมัล [卜 ~ 卜] และ [卜] คำยืม [卜 ~ 卜] และ [卜]

ปัจจุบัน

- ขั้นที่ 5 ภาษามัลปัจจุบันมีวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียง ได้แก่
วรรณยุกต์ /สูง/ มี 2 รูปแปร [卜 ~ 卜] และ วรรณยุกต์ /ต่ำ/ [卜]

ขั้นที่ 1 - 4 เป็นการสันนิษฐานขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงจากภาษาไม่มีวรรณยุกต์เป็นภาษามีวรรณยุกต์ขั้นที่ 5 (ปัจจุบัน) ของภาษามัลบ้านตาหลวงและบ้านยอดดอยวัฒนา ซึ่งทำให้อธิบายได้ว่าเหตุใดคำยืมในปัจจุบันจึงมีทั้งวรรณยุกต์ /สูง/ และวรรณยุกต์ /ต่ำ/

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงจากปัจจุบันไปอนาคตของวรรณยุกต์ใน 2 วิธภาษาจะเหมือนหรือต่างกันหรือไม่อย่างไร จะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

9.2 พัฒนาการของวรรณยุกต์

จากเหตุผลที่นำเสนอมาแล้ว กล่าวได้ว่า ภาษาแม่บ้านตาสหลวง (MTL) และภาษาแม่บ้านยอดคดอยวัฒนา (MYW) ที่พูดในปัจจุบันมีวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียง คือ วรรณยุกต์ /สูง/ ซึ่งมีสัญลักษณ์ [สูงตก] กับ [สูงระดับ] และวรรณยุกต์ /ต่ำ/ ซึ่งมีสัญลักษณ์ [ต่ำขึ้น] ซึ่งปัจจัยที่ก่อให้เกิดวรรณยุกต์ในภาษามวล 2 วิธภาษา ก็คือ การสัมผัสภาษากับภาษาคำเมืองถิ่นน่าน ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงทางเสียงในภาษามวลเองจากเสียงที่เคยมีในอดีตสู่เสียงในภาษาปัจจุบัน เพื่อแสดงให้เห็นแนวโน้มและพัฒนาการของวรรณยุกต์ทั้ง 2 หน่วยเสียง สามารถทำนายได้จากผลการวิเคราะห์ตีความค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระ ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้น และค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย ดังต่อไปนี้

9.2.1 ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระ

ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของสระ ได้แก่ สระสูงและสระต่ำ กับ สระสั้นและสระยาวในวิธภาษา MTL และ MYW แสดงให้เห็นพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระสูง - สระต่ำ และสระสั้น - สระยาว ดังตารางที่ 9.4

ตารางที่ 9.4 เปรียบเทียบพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระสูง - สระต่ำ และสระสั้น - สระยาวในภาษาวิธภาษา MTL และ MYW

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา	ค่าความแตกต่างของ FO (เฮิรตซ์) ¹
สระสูง - สระต่ำ	MTL	ค่าความถี่มูลฐานของ	25% - 100%	4.70 - 10.25
	MYW	สระสูงมากกว่าของสระต่ำ	0% - 100%	8.97 - 17.97
สระสั้น - สระยาว	MTL	ค่าความถี่มูลฐานของ	50% - 100%	2.99 - 12.55
	MYW	สระสั้นมากกว่าของสระยาว	0% - 75%	2.42 - 8.37

จากตารางที่ 9.4 จะเห็นได้ว่าค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสูง - สระต่ำ ในวิธภาษา MTL และ MYW มีพฤติกรรมเหมือนกันคือ ค่าความถี่มูลฐานของสระสูงมากกว่าของสระต่ำ แต่ความต่างมีนัยสำคัญไม่เหมือนกัน วิธภาษา MTL ค่าความต่างมีนัยสำคัญระหว่างช่วงเวลา 25% -

¹ ค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐาน หมายถึง ความแตกต่างระหว่างค่าความถี่มูลฐานของสระสูงและค่าความถี่มูลฐานของสระต่ำ ณ จุดเวลาที่ 0%, 25%, 50%, 75% และ 100% โดยแสดงค่าความแตกต่างที่น้อยที่สุด และค่าความแตกต่างที่มากที่สุด เช่น วิธภาษา MTL ค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานต่ำสุดอยู่ที่จุดเวลา 0% ส่วนค่าความแตกต่างสูงสุดอยู่ที่จุดเวลา 75%

100% และมีค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานระหว่าง 4.70 - 10.25 เฮิร์ตซ์ หรือ 8.57 เฮิร์ตซ์โดยเฉลี่ย ในขณะที่ วิธภาษา MYW ค่าความต่างมีนัยสำคัญทุกจุดเวลา และมีค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานระหว่าง 8.97 - 17.97 เฮิร์ตซ์ หรือ 15.17 เฮิร์ตซ์โดยเฉลี่ย

เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยของอมร ทวีศักดิ์ (2543) ที่ทำนายแนวโน้มการกำเนิดวรรณยุกต์ในภาษาขมุและมอเกิน โดยใช้ค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานของสระสูงและสระต่ำระหว่าง 40 - 50 เฮิร์ตซ์ พบว่าค่าความแตกต่างระหว่างค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสูงและสระต่ำที่พบในงานวิจัยนี้น้อยกว่ามาก โดยพบค่าความแตกต่างสูงที่สุดคือ 17.97 เฮิร์ตซ์ ในวิธภาษา MYW ใกล้เคียงกับค่าความแตกต่างระหว่างค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสูงและสระต่ำในภาษาละเวือะคือ 21.93 เฮิร์ตซ์ (ผณิตรา ธีรานนท์ 2548) อย่างไรก็ตาม ที่ต้องหาคำตอบต่อไปว่า ปัจจัยค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสูงและสระต่ำยังมีมากพอที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาการของวรรณยุกต์ในวิธภาษา MTL และ MYW หรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานใน 2 วิธภาษา วิธภาษาที่มีแนวโน้มจะเกิดการพัฒนาการของวรรณยุกต์เพิ่มจาก 2 หน่วยเสียงก่อนควรเป็นวิธภาษา MYW เนื่องจากมีค่าความแตกต่างของระดับเสียงระหว่างสระสูงกับสระต่ำมากกว่าวิธภาษา MTL

ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสั้น - สระยาว ในวิธภาษา MTL และ MYW มีพฤติกรรมเหมือนกัน คือ ค่าความถี่มูลฐานของสระสั้นมากกว่าของสระยาว แต่ความต่างมีนัยสำคัญไม่เหมือนกัน ในวิธภาษา MTL ค่าความต่างมีนัยสำคัญระหว่างช่วงเวลา 50% - 100% และมีค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานระหว่าง 2.99 - 12.55 เฮิร์ตซ์ หรือ 8.74 เฮิร์ตซ์โดยเฉลี่ย ในขณะที่ ในวิธภาษา MYW ค่าความต่างมีนัยสำคัญระหว่างช่วงเวลา 0% - 75% และมีค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานระหว่าง 2.42 - 8.37 เฮิร์ตซ์ หรือ 6.60 เฮิร์ตซ์โดยเฉลี่ย

เมื่อเปรียบเทียบกับงานของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และคณะ (L-Thongkum et al 2007) จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานของสระสั้นมากกว่าของสระยาวเหมือนกับที่พบในวิธภาษา MTL และ MYW ส่วนค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานในภาษาไทย กรุงเทพฯ คือ 8.75 เฮิร์ตซ์ ภาษาคำเมือง คือ 2.98 เฮิร์ตซ์ ภาษาขมุ คือ 9.93 เฮิร์ตซ์ และภาษาเมียน คือ 4.76 เฮิร์ตซ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานในภาษามลทั้ง 2 วิธภาษาใกล้เคียงกับภาษาขมุกว่าภาษาอื่นๆ โดยเฉพาะวิธภาษา MTL อาจกล่าวได้ว่าภาษามลและภาษาขมุซึ่งเป็นภาษาตระกูลมอญ-เขมร สาขาขมุก็เหมือนกัน และเป็นภาษาที่มีการพัฒนาการของวรรณยุกต์ มีพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานในแง่ของสระสั้นและสระยาว

เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม แนวโน้มที่ปัจจัยค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสั้นและสระยาวจะส่งผลต่อพัฒนาการของวรรณยุกต์ในภาษามัลทั้ง 2 วิธภาษาน่าจะไม่ใช่ปัจจัยเด่น เนื่องจากความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานของสระสั้นและสระยาวน้อยมาก

9.2.2 ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้น

ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นเสียงกัก ได้แก่ /p-/ กับ /b-/ และเสียงก้องกังวาน ได้แก่ /hl-/ กับ /l-/ สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา นั่นคือ ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังเสียงพยัญชนะต้นกักอโฆชะ /p-/ มากกว่าสระที่ตามหลังเสียงพยัญชนะต้นกักอโฆชะ /b-/ (Haudricourt 1954; Li 1966; Sun 2003; Thurgood 1999) และค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวานอโฆชะ /hl-/ มากกว่าสระที่ตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวานอโฆชะ /l-/ (Maddieson 1984; L-Thongkum 1992; กนิษฐา พุทธเสถียร 2550) ดังตารางที่ 9.5

ตารางที่ 9.5 เปรียบเทียบพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นประเภทต่างๆ ในวิธภาษา MTL และ MYW

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา
/p-/ - /b-/	MTL	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อ	-
	MYW	ตามหลังพ.ต้น /p-/ มากกว่า /b-/	0% และ 50% - 100%
/hl-/ - /l-/	MTL	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อ	0%
	MYW	ตามหลังพ.ต้น /hl-/ มากกว่า /l-/	0% - 100%

จากตารางที่ 9.5 จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานของทั้ง 2 วิธภาษาเหมือนกัน แต่ความต่างมีนัยสำคัญไม่เท่ากัน ซึ่งน่าสนใจว่าในบริบท /p-/ กับ /b-/ ถึงแม้ว่าค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังเสียงพยัญชนะต้นกักอโฆชะ /p-/ มากกว่าสระที่ตามหลังเสียงพยัญชนะต้นกักอโฆชะ /b-/ แต่ความต่างที่พบในวิธภาษา MTL ไม่มีนัยสำคัญในทุกจุดเวลา ส่วนในวิธภาษา MYW ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่จุดเวลา 0% และ 50 - 100% ของค่าระยะเวลา ต่างจากบริบท /hl-/ กับ /l-/ ที่ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวานอโฆชะ /hl-/ มากกว่าสระที่ตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวานอโฆชะ /l-/ ซึ่งความต่างที่พบในวิธภาษา MTL มีนัยสำคัญที่จุดเวลา 0% เท่านั้น ส่วนในวิธภาษา MYW ความต่างมีนัยสำคัญทุกจุดเวลา

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า สำหรับวิธภาษา MTL และ MYW การสูญเสียความก้องของพยัญชนะกักก้องมีบทบาทน้อยกว่าการกลายเป็นเสียงก้องหรือเสียงอโฆชะของพยัญชนะก้องกังวานอโฆชะหากมีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเกิดขึ้นในอนาคต ประเด็นนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพิ่มเติมในเรื่องค่าความถี่มูลฐานของคำมูลในวิธภาษา MTL และ MYW ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของ

เสียงพยัญชนะต้นชุดพยัญชนะต้นก้องกังวานอโหชนะ *hm- มาเป็นพยัญชนะก้องกังวานอโหชนะ /m-/ พบว่าค่าความถี่มูลฐานของสระที่ตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวานอโหชนะ /m-/ ที่มาจากพยัญชนะต้นก้องกังวานอโหชนะ *hm- มากกว่าของสระที่มาจากพยัญชนะต้นก้องกังวานอโหชนะ *m- โดยในวิธภาษา MTL ความต่างไม่มีนัยสำคัญทุกจุดเวลา ในขณะที่ในวิธภาษา MYW ความต่างมีนัยสำคัญที่จุดเวลา 0% - 75% จะเห็นได้ว่า หากเกิดการกลายเป็นเสียงก้องหรือเสียงอโหชนะของพยัญชนะก้องกังวานอโหชนะในวิธภาษา MYW มีแนวโน้มที่จะทำให้คำซึ่งเคยมีพยัญชนะต้นเป็นเสียงก้องกังวานอโหชนะ (*hm- *hl-) มีระดับเสียงสูงกว่าคำที่มีพยัญชนะต้นก้องกังวานอโหชนะ (m- l-) สอดคล้องกับที่กนิษฐา พุทธเสถียร (2550) ได้เสนอไว้ว่าวรรณยุกต์สูงในภาษามัลบายยอดดอยวัฒนา (MYW) มีการปรากฏเป็น 2 ลักษณะ คือ [สูง] เมื่อพยัญชนะต้นเป็นเสียงก้องกังวานอโหชนะ และ [สูงกว่า] เมื่อพยัญชนะต้นเป็นเสียงก้องกังวานอโหชนะ หากเกิดการแยกตัวของวรรณยุกต์ในอนาคต อาจมีการเพิ่มหน่วยเสียงวรรณยุกต์อีก 1 หน่วยเสียงทำให้มีวรรณยุกต์ 3 หน่วยเสียงคือ /สูง/ จากวรรณยุกต์สูงในคำที่พยัญชนะต้นเป็นเสียงก้องกังวานอโหชนะ ซึ่งต่อมาอาจเปลี่ยนเป็นเสียงก้องกังวานอโหชนะ /กลาง/ จากวรรณยุกต์สูงในคำที่พยัญชนะต้นเคยเป็นเสียงก้องกังวานอโหชนะ และ /ต่ำ/ ในคำที่มีวรรณยุกต์ต่ำอยู่แล้ว ดังนี้

ปัจจุบัน		อนาคต
/สูง/	< [สูงกว่า]	> /สูง/
	< [ต่ำกว่า]	> /กลาง/
/ต่ำ/	< [ต่ำ]	> /ต่ำ/

9.2.3 ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย

ในเรื่องค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย 3 ประเภท ได้แก่ พยัญชนะท้ายกักที่เส้นเสียง /-ʔ/ พยัญชนะท้ายเสียดแทรกที่เส้นเสียง /-h/ และพยัญชนะท้ายนาสิก /-N/ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 9.6

ตารางที่ 9.6 เปรียบเทียบพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย 3 ประเภทในวิธภาษา MTL และ MYW

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา
/-ʔ/ -- /-h/	MTL	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้า	0% - 100%
	MYW	พ.ท้าย /-ʔ/ มากกว่า /-h/	0% - 100%
/-ʔ/ -- /-N/	MTL	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้า	0% - 100%
	MYW	พ.ท้าย /-ʔ/ มากกว่า /-N/	0% - 100%

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา
/h/ -- /-N/	MTL	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้า	0% - 100%
	MYW	พ.ท้าย /-h/ มากกว่า /-N/	50% - 100%

จากตารางที่ 9.6 จะเห็นได้ว่าในทั้งวิธภาษา MTL และ MYW ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย /-ʔ/ มากที่สุด รองลงมาคือของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย /-h/ และพยัญชนะท้าย /-N/ ตามลำดับ โดยที่ความต่างมีนัยสำคัญตั้งแต่จุดเวลาที่ 0% - 100% ยกเว้นบริบท /-h/ กับ /-N/ ในวิธภาษา MYW ความต่างมีนัยสำคัญตั้งแต่จุดเวลาที่ 50% - 100% อย่างไรก็ดี หากพิจารณาที่ 50% สุตท้ายของคำระยะเวลาหรือประมาณ 100 มิลลิวินาทีสุดท้าย² ซึ่งพยัญชนะท้ายมีอิทธิพลต่อค่าความถี่มูลฐานของสระที่มาข้างหน้า จะพบว่าความต่างมีนัยสำคัญทุกจุดเวลา

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา (Thurgood 1993, 1996; Watkins 2002; กุสุมา เลาะเด 2547; ผณิตรา ธีรานนท์ 2548) นั่นคือ ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้ายเสียงโฆชะ คือ พยัญชนะท้ายนาสิก /-N/ มีค่าน้อยกว่าของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้ายเสียงอโฆชะ ได้แก่ พยัญชนะท้ายกัทที่เส้นเสียง /-ʔ/ และพยัญชนะท้ายกัทเสียดแทรกที่เส้นเสียง /-h/ และในกลุ่มพยัญชนะอโฆชะค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะ /-ʔ/ มีค่ามากกว่าของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะ /-h/ ดังนั้นการสูญหายไปของพยัญชนะท้ายกลุ่มโฆชะอาจก่อให้เกิดระดับเสียงต่ำกว่า ส่วนการสูญหายไปของพยัญชนะท้ายกลุ่มอโฆชะจะก่อให้เกิดระดับเสียงสูงกว่า ส่วนภายในกลุ่มอโฆชะ การสูญหายไปของพยัญชนะท้าย /-ʔ/ ทำให้เกิดระดับเสียงสูงกว่าของพยัญชนะท้าย /-h/ กล่าวได้ว่า แนวโน้มพัฒนาการของวรรณยุกต์ในภาษามัลซึ่งในปัจจุบันมี 2 หน่วยเสียง อาจกลายเป็น 4 หรือ 6 หน่วยเสียงอันเนื่องมาจากปัจจัยการสูญหายไปของพยัญชนะท้าย ดังนี้

ทิศทาง I: 4 วรรณยุกต์

ปัจจุบัน	อนาคต	ปัจจุบัน	อนาคต
/-N/ = [ต่ำ]	} /ต่ำ/	/-N/ = [ต่ำ]	> /ต่ำ/
/สูง/ /-h/ = [สูง]		/ต่ำ/ /-h/ = [สูง]	} /สูง/
/-ʔ/ = [สูงกว่า]	> /สูง/	/-ʔ/ = [สูงกว่า]	

² คำระยะเวลาของสระสั้นในภาษามัลโดยเฉลี่ยมีค่าประมาณ 212.05 มิลลิวินาที (สุภาพร ผลพัฒน์ 2550)

ทิศทาง II: 6 วรรณยุกต์

ปัจจุบัน		อนาคต		ปัจจุบัน		อนาคต
/-N/ = [ต่ำ]	>	/ต่ำ/		/-N/ = [ต่ำ]	>	/ต่ำ/
/สูง/		/กลาง/	/ต่ำ/	/-h/ = [สูง]	>	/กลาง/
		/สูง/		/-ʔ/ = [สูงกว่า]	>	/สูง/

จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การสูญหายไปของเสียงพยัญชนะท้ายเชื่อมโยงกับทิศทางการขึ้นตกของระดับเสียง (Matisoff 1973; Thurgood 1993, 1996; Watkins 2002; ฝนิพนทราธิรานนท์ 2548) หากเกิดการเปลี่ยนแปลงร่วมกับพยัญชนะต้นประเภทต่างกัน สามารถก่อให้เกิดเป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ แต่ในงานวิจัยนี้ไม่ได้วิเคราะห์ความเชื่อมโยงดังกล่าว จึงไม่สามารถแสดงได้ว่าระดับเสียงที่เกิดขึ้นจะมีทิศทางการขึ้นตกของระดับเสียงอย่างไร

จะเห็นได้ว่า แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาของวรรณยุกต์ในภาษามัลบ้านตาดหลวง และภาษามัลบ้านยอดดอยวัฒนา มีทั้งที่เหมือนกันและที่ต่างกัน การวิวัฒนาการของวรรณยุกต์จากอดีตมาสู่ปัจจุบันของทั้ง 2 วิธภาษานี้จะคล้ายคลึงกัน แต่การพัฒนาของวรรณยุกต์ในอนาคตอาจจะต่างกัน ช้าหรือเร็วขึ้นกับหลายปัจจัยซึ่งจะต้องศึกษาต่อไป

9.3 การพัฒนาของรูปแบบระดับเสียงที่อาจก่อให้เกิดวรรณยุกต์

จากการวิเคราะห์ภาษามัลและภาษาไปร 5 วิธภาษา พบว่าภาษามัล 2 วิธภาษาได้วิวัฒนาการเป็นภาษาวรรณยุกต์ ดังที่ได้นำเสนอไว้ในหัวข้อ 9.1 และ 9.2 วิธภาษามัลที่ยังคงเป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์ในปัจจุบัน ได้แก่ วิธภาษามัลบ้านเกวต (MK) และวิธภาษามัลบ้านภูอก (MPK)

เมื่อพิจารณาจากระบบเสียง วิธภาษา MK เป็นวิธภาษาที่คงลักษณะของภาษาดั้งเดิมไว้มากที่สุด ใน 5 วิธภาษาที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ เนื่องจากหน่วยเสียงที่พบในภาษาปัจจุบัน มีความใกล้เคียงกับภาษามัลดั้งเดิม รวมถึงภาษาลัวะ (ถิ่น) ดั้งเดิม (Filbeck 1978) ได้สืบสร้างไว้ในขณะที่วิธภาษา MPK มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงมากที่สุด (ดูระบบเสียงของทั้ง 2 วิธภาษาในบทที่ 4) อย่างไรก็ตาม ทั้งสองวิธภาษานี้ยังเป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์ เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบระดับเสียงโดยรวมของคำมัลวิธภาษา MK ซึ่งยังคงเก็บรักษาพยัญชนะดั้งเดิมไว้ เช่น พยัญชนะต้นดั้งเดิม *mp-, *hm-, *hl-, *pr- และ *r- กับรูปแบบระดับเสียงโดยรวมของคำมัลวิธภาษา MPK ซึ่งพยัญชนะดั้งเดิมดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงเป็น b-, m-, l-, p- และ l- ตามลำดับ พบว่า แต่ละวิธภาษามีรูปแบบของระดับเสียงที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ซึ่งไม่ได้ขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เปลี่ยนแปลงของเสียงดั้งเดิม เช่น ในคำเป็น คำมัลวิธภาษา MK มีระดับเสียงสูงตก ส่วน

คำมูลวิธภาษา MPK มีระดับเสียงต่ำระดับ เมื่อเปรียบเทียบระดับเสียงของสระที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะท้ายดั้งเดิม และการเปลี่ยนแปลงของสระดั้งเดิม ก็พบพฤติกรรมอย่างเดียวกัน ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของเสียงเรียง (segment) ได้แก่ พยัญชนะและสระ ไม่ได้สัมพันธ์กับวิวัฒนาการของวรรณยุกต์เสมอไป ดังตัวอย่างปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในวิธภาษามูล MK และ MPK

อย่างไรก็ตาม นอกจากระบบพยัญชนะและระบบสระของ 2 วิธภาษา คือ MK และ MPK จะแตกต่างกันแล้ว ยังพบว่ารูปแบบระดับเสียงของคำมูลใน 2 วิธภาษานี้มีลักษณะแตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 9.7

ตารางที่ 9.7 รูปแบบระดับเสียงของคำมูล (คำพยางค์เดียว) ในวิธภาษา MK และ MPK ที่มีโครงสร้างพยางค์ประเภทต่างๆ

	CW	CVN	CVN	CVS	CVVS	(C)CVh	(C)CV?
MK	↘	↘	↘	↗	↗	↗	↗
MPK	↗	↗	↗	↗	↗	↗	↗

จากตารางที่ 9.6 จะเห็นได้ว่า โครงสร้างพยางค์มีผลทำให้ระดับเสียงแตกต่างกัน ในวิธภาษา MK ระดับเสียงสูงตก ปรากฏในพยางค์เป็นทั้งที่เป็นพยางค์เปิดและพยางค์ปิด และระดับเสียงสูงระดับ ปรากฏในพยางค์ตายทั้งที่มีสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว รวมทั้งพยางค์ที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะเสียดแทรกที่สั้นเสียง และพยัญชนะกักที่สั้นเสียง ส่วนวิธภาษา MPK โครงสร้างพยางค์ไม่มีผลต่อรูปแบบระดับเสียง จะเห็นได้ว่าคำพยางค์เดียวที่มีโครงสร้างพยางค์ต่างประเภทกันมีระดับเสียงแบบเดียวคือ ระดับเสียงระดับ

เมื่อนำผลการวิเคราะห์รูปแบบระดับเสียงของคำไปรวิธภาษา PHL ซึ่งมีระบบเสียงใกล้เคียงกับระบบเสียงของภาษาลัวะ (ถิ่น) ดั้งเดิมเช่นเดียวกับวิธภาษา MK กลับพบรูปแบบระดับเสียงคล้ายคลึงกับที่พบในวิธภาษา MPK ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะและสระมาก นั่นคือ มีระดับเสียงแบบเดียว ไม่ว่าคำพยางค์เดียวนั้นมีโครงสร้างพยางค์ประเภทใด อย่างไรก็ตาม ได้พบรูปแบบที่เป็นเสียงระดับตกเล็กน้อย กับ เสียงระดับขึ้นเล็กน้อย รวมทั้งการแปรในแง่ความสูงต่ำของระดับเสียงบ้าง

ถึงแม้ว่าปัจจุบัน วิธภาษา MK และ MPK ยังคงเป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์ แต่จากการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระ ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้น

และค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะท้าย สามารถแสดงให้เห็นแนวโน้มการพัฒนารูปแบบระดับเสียงที่อาจก่อให้เกิดวรรณยุกต์ ดังนี้

9.3.1 ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระ

ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของสระ ได้แก่ สระสูงกับสระต่ำ และ สระสั้นกับสระยาวในวิธภาษา MK และ MPK แสดงให้เห็นพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระสูง - สระต่ำ และสระสั้น - สระยาว ดังตารางที่ 9.8

ตารางที่ 9.8 เปรียบเทียบพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระสูง - สระต่ำ และสระสั้น - สระยาวในภาษาวิธภาษา MK และ MPK

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา	ค่าความแตกต่างของ F0 (เฮิรตซ์)
สระสูง - สระต่ำ	MK	ค่าความถี่มูลฐานของสระสูงมากกว่าของสระต่ำ	0% - 100%	22.65 - 35.10
	MPK		25% - 100%	6.57 - 9.85
สระสั้น - สระยาว	MK	ค่าความถี่มูลฐานของสระสั้นมากกว่าของสระยาว	0% - 100%	5.40 - 10.08
	MPK	ค่าความถี่มูลฐานของสระสั้นมากกว่าของสระยาวที่จุดเวลา 0% -50% เท่านั้น	100%	-6.08 ³ - 2.38

จากตารางที่ 9.8 จะเห็นได้ว่าค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสูง - สระต่ำ ในวิธภาษา MK และ MPK มีพฤติกรรมเหมือนกัน คือ ค่าความถี่มูลฐานของสระสูงมากกว่าของสระต่ำ แต่ความต่างมีนัยสำคัญไม่เหมือนกัน วิธภาษา MK ความแตกต่างมีนัยสำคัญทุกจุดเวลา และมีความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานระหว่าง 22.65 - 35.10 เฮิรตซ์ หรือ 29.88 เฮิรตซ์โดยเฉลี่ย ขณะที่ในวิธภาษา MYW ความแตกต่างมีนัยสำคัญที่จุดเวลา 25% - 100% และมีค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานระหว่าง 6.57 - 9.85 เฮิรตซ์ หรือ 8.68 เฮิรตซ์โดยเฉลี่ย จึงอาจกล่าวได้ว่า วิธภาษา MK มีแนวโน้มที่จะวิวัฒนาการเป็นภาษาวรรณยุกต์จากปัจจัยค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสูงและสระต่ำมากกว่าวิธภาษา MPK ทั้งนี้เห็นได้จากค่านัยสำคัญ และความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานสูงสุดกับต่ำสุด

ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระสั้น - สระยาวของ 2 วิธภาษาค่อนข้างต่างกัน ในวิธภาษา MK ค่าความถี่มูลฐานของสระสั้นมากกว่าของสระยาว และความต่างมีนัยสำคัญทุกจุด

³ ค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานติดลบเนื่องจากเป็นค่าความถี่มูลฐานของสระยาวที่มากกว่าของสระสั้น

เวลา และมีค่าความแตกต่างของค่าความถี่มูลฐานระหว่าง 5.40 - 10.08 เฮิร์ตซ์ หรือ 7.29 เฮิร์ตซ์ โดยเฉลี่ย ในขณะที่วิธภาษา MPK ค่าความถี่มูลฐานของสระสั้นมากกว่าของสระยาวในช่วงเวลา 0% - 50% เท่านั้น และความแตกต่างที่มีนัยสำคัญที่จุด 100% ของค่าระยะเวลา แต่เป็นจุดที่ความถี่มูลฐานของสระยาวมากกว่าของสระสั้น

ดังนั้น หากพิจารณาในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างระดับเสียงกับคุณสมบัติของเสียงสระ วิธภาษา MK มีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาเป็นภาษาวรรณยุกต์ก่อนวิธภาษา MPK

9.3.2 ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้น

พยัญชนะต้นในวิธภาษา MK ที่นำมาศึกษาอิทธิพลต่อค่าความถี่มูลฐานของสระ มีความหลากหลายกว่าในวิธภาษา MPK ดังตารางที่ 9.9

ตารางที่ 9.9 เปรียบเทียบพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นประเภทต่างๆ ในวิธภาษามัล MK และ MPK

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา
/p-/ - /mp-/	MK	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพ.ต้น /p-/ มากกว่า /mp-/	0% - 50%
/p-/ - /pr/		ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพ.ต้น /p-/ มากกว่า /pr-/	0% - 75%
/hm-/ - /m-/		ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพ.ต้น /hm-/ มากกว่า /m-/	0% - 25%
/hl-/ - /l-/		ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพ.ต้น /hl-/ มากกว่า /l-/	0% - 25%
/p-/ - /b-/	MPK	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพ.ต้น /p-/ มากกว่า /b-/	-

จากตารางที่ 9.9 จะเห็นได้ว่า ในวิธภาษา MK ค่าความถี่มูลฐานของสระที่ตามหลังพยัญชนะต้นก้องโฆชะ /p-/ มากกว่าของสระที่ตามหลังเสียงพยัญชนะต้นกักที่มีเสียงนาสิกนำ /mp-/ และความต่างมีนัยสำคัญที่จุดเวลา 0% - 50% รวมทั้งมากกว่าของสระที่ตามหลังเสียงพยัญชนะควบกล้ำสองเสียง /pr-/ ซึ่งความต่างมีนัยสำคัญที่จุดเวลา 0% - 75% ส่วนค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวาน พบว่าค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวานโฆชะ /hm-/ และ /hl-/ มากกว่าของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะต้นก้องกังวานโฆชะ /m-/ และ /l-/ และมีนัยสำคัญที่จุดเวลา 0% - 25% เช่นเดียวกัน ในวิธภาษา MPK

ค่าความถี่มูลฐานของสระที่ตามหลังพยัญชนะต้นกักโหชะ /p-/ มากกว่าของสระที่ตามหลังพยัญชนะต้นกักโหชะ /b-/ แต่ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานที่ผ่านมาในอดีต (Erickson 1975; Guion and Wayland 2004; Haudricourt 1954; Li 1966; Maddieson 1984; Sun 2003; L-Thongkum 1992; Thurgood 1999; กนิษฐา พุทธเสถียร 2550; ผณิตทรา ธีรานนท์ 2548) จึงเป็นไปได้ว่าในอนาคตการเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะต้นประเภทเสียงกักและเสียงก้องกังวาน (sonorants) อาจนำไปสู่การกำเนิดวรรณยุกต์ นั่นคือพัฒนาจากความแตกต่างของระดับเสียงที่ไม่มีนัยสำคัญสู่ความแตกต่างของระดับเสียงที่มีนัยสำคัญ หรือ วรรณยุกต์ในวิธภาษา MK และ MPK

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของระดับเสียงในคำมูลวิธภาษา MPK ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะต้นก้องกังวานอโหชะ *hm- และ *hl- มาเป็นพยัญชนะก้องกังวานโหชะ m- และ l- พบว่า สระที่ตามหลังพยัญชนะต้น m- และ l- ที่มาจากพยัญชนะต้นดั้งเดิม *hm- และ *hl- มีค่าความถี่มูลฐานมากกว่าสระที่ตามหลังพยัญชนะต้น m- และ l- ที่มาจาก *m- และ *l- ในทุกจุดเวลา และค่าความต่างดังกล่าวมีนัยสำคัญในทุกจุดเวลาด้วยเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า การกลายเป็นเสียงก้องของพยัญชนะก้องกังวานอโหชะในวิธภาษา MPK ปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะทำให้คำซึ่งในอดีตเคยมีพยัญชนะต้นเป็นเสียงก้องกังวานอโหชะมีระดับเสียงสูงกว่าคำที่มีพยัญชนะต้นก้องกังวานโหชะ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจำนวนเสียงพยัญชนะต้นที่มากกว่า รวมทั้งความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่าความถี่มูลฐานของสระที่ตามมา จะเห็นได้ว่า วิธภาษา MK มีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปเป็นภาษาวรรณยุกต์ได้เช่นกัน

9.3.3 ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังพยัญชนะท้าย

ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย 3 ประเภทได้แก่ พยัญชนะท้ายกักที่เส้นเสียง /-ʔ/ พยัญชนะท้ายเสียดแทรกที่เส้นเสียง /-h/ และพยัญชนะท้ายนาสิก /-N/ ในวิธภาษา MK และ MPK ได้แสดงไว้ในตารางที่ 9.10

ตารางที่ 9.10 เปรียบเทียบพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานและนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย 3 ประเภทในวิธภาษามูล MK และ MPK

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา
/-ʔ/ - /-h/	MK	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพ.ท้าย /-ʔ/ มากกว่า /-h/ ที่ 50%- 100%	0% - 25% และ 75% - 100%
	MPK	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพ.ท้าย /-ʔ/ น้อยกว่า /-h/	50% - 100%

บริบท	ภาษา	พฤติกรรม	นัยสำคัญที่จุดเวลา
/-ʔ/ - /-N/	MK	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-ʔ/ มากกว่า /-N/ ที่ 50%- 100%	0% และ 50% - 100%
	MPK	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-ʔ/ มากกว่า /-N/ ที่ 0%- 25%	0% - 25% และ 100%
/-h/ - /-N/	MK	ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-h/ มากกว่า /-N/	50% - 100%
	MPK	/-h/ มากกว่า /-N/	50% - 100%

จากตารางที่ 9.10 จะเห็นได้ว่าทั้งวิธภาษา MK และ MPK ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-ʔ/ มากกว่าของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-h/ และพ.ท้าย /-N/ และค่าความถี่มูลฐานของสระที่อยู่น้ำพ.ท้าย /-h/ มากกว่าของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-N/ ยกเว้นในบริบท /-ʔ/ กับ /-h/ ในวิธภาษา MPK ที่ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-ʔ/ น้อยกว่า /-h/ ส่วนวิธภาษา MK ในบริบท /-h/ กับ /-N/ ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้าย /-h/ มากกว่า /-N/ ทุกจุดเวลา แต่อีก 2 บริบท คือ /-ʔ/ กับ /-h/ และ /-ʔ/ กับ /-N/ ค่าความถี่มูลฐานของสระมากกว่าเฉพาะในช่วงเวลา 50% - 100% เท่านั้น นั่นคือช่วงเวลาประมาณ 100 มิลลิวินาทีสุดท้ายของสระ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากพ.ท้าย

ดังนั้น มีแนวโน้มว่าหากเกิดการสูญหายไปของพ.ท้ายในวิธภาษา MK และ MPK อาจจะทำให้คำที่เคยมีพ.ท้ายที่เป็นเสียงโฆษะมีระดับเสียงต่ำกว่าที่มีพ.ท้ายเป็นเสียงอโฆษะ ส่วนภายในกลุ่มอโฆษะ การสูญหายไปของพ.ท้าย /-ʔ/ อาจทำให้เกิดระดับเสียงสูงกว่าของพ.ท้าย /-h/ เฉพาะในกรณีของวิธภาษา MK

จากข้อค้นพบทั้ง 3 ประการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าวิธภาษา MK น่าจะพร้อมต่อการกำเนิดวรรณยุกต์มากกว่าวิธภาษา MPK เพราะนอกจากมีรูปแบบระดับเสียง 2 ลักษณะซึ่งขึ้นกับโครงสร้างพยางค์แล้ว ปัจจัยภายใน ได้แก่ ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติหรือระดับเสียงธรรมชาติของสระ ค่าความถี่มูลฐานหรือระดับเสียงของสระเมื่อตามหลังพ.ท้ายต้นต่างประเภท และค่าความถี่มูลฐานหรือระดับเสียงของสระเมื่ออยู่น้ำพ.ท้ายต่างประเภท เชื้อต่อการพัฒนาเป็นภาษามีวรรณยุกต์

ประเด็นที่น่าสนใจในกลุ่มวิธภาษาที่ยังคงเป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์ คือ วิธีการกำหนดระดับเสียงให้กับคำยืม เนื่องจากคำยืมเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดวรรณยุกต์ในวิธภาษามัล MTL และ MYW จากการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของคำยืมไทในภาษามัลที่มาจากวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียงในภาษาคำเมืองถิ่นน่าน เมื่อนำมาปรับเป็นระดับเสียงโดยใช้เครื่องหมายแสดงสัญลักษณ์วรรณยุกต์ (tone stick) และแสดงด้วยกลุ่มวรรณยุกต์ทำให้เห็นรูปแบบระดับเสียงของคำยืมไทในวิธภาษา MK และ MPK ได้ชัดเจนขึ้น ดังตารางที่ 9.11 และ 9.12

ตารางที่ 9.11 รูปแบบระดับเสียงของคำยืมไทยในวิธภาษา MK จัดกลุ่มโดยวรรณยุกต์ในภาษาคำเมืองถิ่นน่าน)

	ว. 1 ต่ำขึ้น	ว. 2 กลางขึ้น	ว. 3 กลางระดับ	ว. 4 กลางตก	ว. 5 สูงระดับ	ว. 6 สูงตก
พยางค์เป็น	└	└	└	└	└	└
พยางค์ตาย	-	└	└	└	└	-

จากตารางที่ 9.11 เห็นได้ชัดเจนว่าระดับเสียงของคำยืมไทย (คำเมืองถิ่นน่าน) ในวิธภาษา MK มี 2 ลักษณะ คือ ระดับเสียงสูงตก และสูงระดับ โดยที่ระดับเสียงสูงตกพบในคำยืมที่เป็นคำเป็นซึ่งในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง ส่วนระดับเสียงสูงระดับพบในคำยืมที่เป็นคำตายในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง เมื่อคนมัลที่พูดวิธภาษา MK ยืมคำเข้าไปในภาษาแล้ว ได้ปรับให้เข้ากับระบบเสียงในภาษาตนเอง นั่นคือ กำหนดระดับเสียงสูงตกให้กับยืมประเภทคำเป็น และกำหนดเสียงสูงระดับให้กับคำยืมประเภทคำตาย ดังนั้นคำยืมที่ในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ช่อง A (2 หน่วยเสียง) B (2 หน่วยเสียง) และ C (2 หน่วยเสียง) จึงมีระดับเสียงสูงตกทั้งหมด ส่วนคำยืมในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ช่อง DL (2 หน่วยเสียง) และช่อง DS (2 หน่วยเสียง) จึงเป็นเสียงสูงระดับทั้งหมด เมื่อยืมคำเข้ามาในภาษามัลวิธภาษา MK

ตารางที่ 9.12 รูปแบบระดับเสียงของคำยืมไทยในวิธภาษา MPK จัดกลุ่มโดยวรรณยุกต์ในภาษาคำเมืองถิ่นน่าน)

	ว. 1 ต่ำขึ้น	ว. 2 กลางขึ้น	ว. 3 กลางระดับ	ว. 4 กลางตก	ว. 5 สูงระดับ	ว. 6 สูงตก
พยางค์เป็น	└	└	└	└	└	└
พยางค์ตาย	-	└	└	└	└	-

จากตารางที่ 9.12 จะเห็นได้ว่ารูปแบบระดับเสียงในคำยืม (คำเมืองถิ่นน่าน) ในวิธภาษา MPK มี 2 ลักษณะ คือ สูงระดับเลื่อนลง และ สูงระดับเลื่อนขึ้น อาจเรียกได้ว่าเป็นการปรับให้เข้ากับระดับเสียงในภาษาตนเองเช่นกัน นั่นคือ คำยืมจะมีระดับเสียงสูงเลื่อนลงเหมือนที่พบในคำมัล

มีปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ คือ คำยืมที่ปรากฏในวรรณยุกต์ที่ในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ของ A3-4 และ DS1-2-3 ผู้พูดวิภาษา MPK ได้กำหนดให้เป็นเสียงขึ้นเช่นกัน แต่เป็นเสียงเลื่อนขึ้นที่มีพิสัยการขึ้นแคบ อาจเป็นไปได้ว่า สัทลักษณะ [กลางขึ้น] ของ /วรรณยุกต์ที่ 2/ ในภาษาคำเมืองถิ่นน่าน เป็นสัทลักษณะที่โดดเด่นสำหรับผู้พูดวิภาษา MPK จึงได้กำหนดสัทลักษณะ "ขึ้น" ให้กับคำยืมที่ในภาษาคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ของ A3-4 และ DS1-2-3

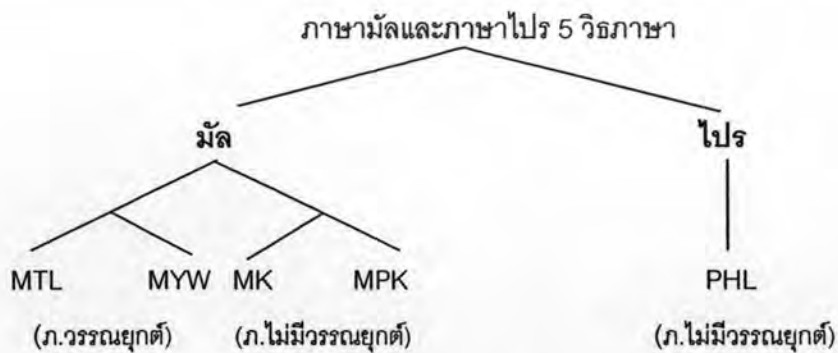
นอกจากนี้เมื่อดูหลักฐานระดับเสียงในโดยคำคู่เทียบเสียงซึ่งที่จริงเป็นคำพ้องเสียงในวิภาษา MK MPK และ PHL พบรูปแบบระดับเสียงดังแสดงในตารางที่ 9.13

ตารางที่ 9.13 รูปแบบระดับเสียงของคำพ้องเสียง ในวิภาษามวล MK MPK และ PHL

	คำยืม – คำยืม		คำยืม – คำมัล		คำมัล – คำมัล	
	พยางค์เป็น	พยางค์ตาย	พยางค์เป็น	พยางค์ตาย	พยางค์เป็น	พยางค์ตาย
MK	↑ ↑	↑ ↓	↑ ↑	↑ ↓	↑ ↑	↑ ↓
MPK	↑ ↑	↑ ↓	↑ ↑	↑ ↓	↑ ↑	↑ ↓
PHL	↑ ↑	↑ ↓	↑ ↑	↑ ↓	↑ ↑	↑ ↓

จะเห็นได้ว่ารูปแบบระดับเสียงของคำพ้องเสียง ดังแสดงในตารางที่ 9.13 ในวิภาษา MK คือ ระดับเสียงสูง โดยที่เป็นคำเป็นจะมีเสียงสูงตก ส่วนคำตายจะมีเสียงสูงระดับ ส่วนในวิภาษา MPK เป็นเสียงสูงเลื่อนลงทั้งในคำเป็นและคำตาย ปรากฏการณ์ของระดับเสียงแบบในวิภาษา MPK พบในวิภาษา PHL เช่นเดียวกัน คือ ระดับเสียงทั้งในคำเป็นและคำตายมีลักษณะเหมือนกัน

กล่าวโดยสรุป คือ ภาษามวลและภาษาไปร 5 วิภาษาที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ ภาษาวรรณยุกต์ ได้แก่ วิภาษา MTL และ MYW ภาษาไม่มีวรรณยุกต์ ได้แก่ วิภาษา MK MPK และ PHL ดังภาพที่ 9.4

ภาพที่ 9.4 การจำแนกภาษามัล-ไปร (ลัวะ/ถิ่น) 5 วิธภาษาโดยใช้เกณฑ์แบบลักษณะภาษา

จากภาพที่ 9.4 จะเห็นได้ว่าสามารถจัดกลุ่มภาษามัล - ไปรด้วยเกณฑ์แบบลักษณะภาษา คือ การเป็นภาษาวรรณยุกต์ กับ ภาษาไม่มีวรรณยุกต์ ภาษามัลแบ่งได้เป็น ภาษาวรรณยุกต์ (วิธภาษา MTL และ MYW) และ ภาษาไม่มีวรรณยุกต์ (วิธภาษา MK และ MPK) จะเห็นได้ว่าวิธภาษาไปรบ้านห้วยล้อม (PHL) ถึงแม้ว่าจะแยกออกจากภาษามัลแล้ว แต่หากนำมาจัดกลุ่มโดยใช้แบบลักษณะภาษาของการเป็นภาษาวรรณยุกต์ สามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกับวิธภาษา MK และ MPK

จากหลักฐานทั้งหมดที่นำเสนอไปแล้วพบว่า หากพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของเสียงในภาษาดั้งเดิมมาเป็นเสียงในภาษาปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ระดับเสียงโดยรวมในคำมัลและคำไปร อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะต้นดั้งเดิม พยัญชนะท้ายดั้งเดิม และสระดั้งเดิมไม่มีผลต่อรูปแบบระดับเสียงที่พบในภาษาปัจจุบัน แต่เมื่อพิจารณาจากเสียงในภาษาปัจจุบันโดยไม่เชื่อมโยงกับเสียงในภาษาดั้งเดิมจะเห็นได้ว่า ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของเสียงสระ ความถี่มูลฐานของสระเมื่อตามหลังเสียงพยัญชนะต้น และค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าเสียงพยัญชนะท้าย อาจมีผลต่อการพัฒนาการของวรรณยุกต์ในภาษามัลที่เป็นภาษาวรรณยุกต์ รวมทั้งมีผลต่อการพัฒนาของรูปแบบระดับเสียงซึ่งไม่มีนัยสำคัญในการจำแนกความหมายไปสู่ระดับเสียงที่มีนัยสำคัญ หรือ วรรณยุกต์

ในขณะที่ ความแตกต่างของรูปแบบระดับเสียงของคำยืมไทโดยใช้คำคู่เทียบเสียงสามารถแสดงแนวโน้มของการกำเนิดวรรณยุกต์ในภาษามัล ส่วนรูปแบบระดับเสียงในคำยืมไทที่ในคำเมืองถิ่นน่านมีวรรณยุกต์ต่างกัน อาจสะท้อนให้เห็นการได้ยืมวรรณยุกต์ภาษาเมืองถิ่นน่านของคนมัล-ไปร และส่งผลต่อจัดกลุ่มวรรณยุกต์คำเมืองถิ่นน่านออกเป็น 2 กลุ่มของผู้พูดวิธภาษา MTL และ MYW ซึ่งเป็นภาษาที่มีวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ ส่วนวิธภาษา MK MPK และ PHL ซึ่งเป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์จะมีเส้นทางการกำเนิดวรรณยุกต์อย่างไรวินั้น อาจจะแตกต่างไปจาก

เส้นทางกำเนิดวรรณยุกต์ของวิธภาษา MTL และ MYW เนื่องจากสถานการณ์การใช้ภาษา รวมทั้งบริบททางสังคมที่แตกต่างจากอดีต นอกจากนี้ปัจจัยภายในอาจมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงก็เป็นได้ เห็นได้จากผลการวิเคราะห์และตีความทางกลศาสตร์